

**COMISSIO DE TREBALL DEL PLA DIRECTOR MUNICIPAL DE PARTICIPACIÓ
CIUTADANA**

Acta de la sessió de 16 de setembre de 2009

S'inicia la sessió a les 19'10 hores

Presidida per la *Sra. Marta COTS*

Assistents;

Sr. David PRUJA, Sr. Josep ORTIZ, Sra. Maria Pilar DIAZ, Sr. Toni CODINA, Sr. Ramon NICOLAU, Sr. Josep Anton SÁNCHEZ, Sr. Enric Canet, Sr. Fabià Mohedano, Sra. Nuria Galan, Sra. Zaida Palet, Sr. Ramon Salla, Sr. Miki Aragon,

També assisteixen:

*Sra. Montserrat GISPERT de la Direcció de Participació i Associacionisme
Sr. Orland BLASCO, de la Secretaria del consell e Ciutat
Sr. Jordi PASCUAL de la Fundació Desenvolupament Comunitari
Sr. Gerard Preminger Director de Participació i Associacionisme*

Assistits per la *Sra. Maria Jose Calvo, Secretària del Consell de Ciutat.*

S'excusen:

*Sr. Alejandro Goñi, Sr. Ricard Goma, Sra. Angeles Esteller, Sr. Antonio Guillen,
Sra. Begoña Sánchez, Sra. Trinitat Capdevila, Sra. Cristina Dacruz, Sra. Carmen Fisse, Sr. Enric Francès, Sr. Jordi Rogla, Sra. Ester Capella, Sra. Montse Benito*

Sessió realitzada a la Sala Tapissos

Ordre del Dia

1. Aprovació de l'Acta de la sessió anterior
2. Validació de les aportacions al punts 3.1. - 3.1.1. - 3.1.2 i 3.13 al document "Síntesi de la Diagnosi i línies de treball per a l'elaboració del Pla Director"
3. Continuació del debat i aportacions al punt 3.2. del document de síntesi, apartats:
 - Racionalitzar i estructurar els òrgans de participació de la ciutat
 - Millorar la qualitat de les instàncies i dels processos participatiu

1. Aprovació de l'Acta de la sessió anterior

No havent cap esmena es dona per aprovada l'acta de la sessió del 20-7-09

2. Validació de les aportacions al punts 3.1. - 3.1.1. - 3.1.2 i 3.13 al document "Síntesi de la Diagnosi i línies de treball per a l'elaboració del Pla Director"

La Sra. Marta Cots recorda les aportacions al punt 3.1. i 3.2 del document de síntesi que es van fer a l'anterior sessió i que han restat recollides al document "2, Proposta de Línies de Treball.

Aquestes aportacions es van enviar per correu electrònic a totes les persones membres de la comissió a finals del més de juliol

No 'havent rebut cap esmena al contingut es dona per validat

3. Continuació del debat i aportacions al punt 3.2. del document de síntesi, apartats:

- Racionalitzar i estructurar els òrgans de participació de la ciutat
- Millorar la qualitat de les instàncies i dels processos participatiu

La presidenta obre un torn d'intervencions amb la participació de totes les persones assistents.

La síntesi de les reflexions i aportacions realitzades s'adjunten a aquest acta i quedaran recollides en la proposta de document que es portarà a debat i a

aprovació a l'última de sessió d'aquesta fase del procés i es farà arribar a la Direcció de participació.

Abans de finalitzar la sessió la secretària recorda les sessions de treball que resten d'aquesta primera fase d'aportacions:

- 7 d'octubre per finalitzar el debat i les aportacions document
- 22 d'octubre debat i validació del document de proposes i aportacions al document de síntesi i línies de treball per a l'elaboració del PDPC:

No havent més intervencions, la Presidenta dona per finalitzada la sessió a les 20'30 hores

Certifica
La Secretària

Annex 1. Acta
Comissió de treball sobre el PDMPC (sessió del 16-9-2009)
Debat i aportacions al punt 3.2. del document de síntesi

Punts a debatre en la sessió d'avui:

3a) Racionalitzar i estructurar els òrgans de participació de la ciutat

Alguns punts de debat:

- Com articular els nivells territorials i sectorials dels espais de participació.
- Com fer compatibles la proximitat territorial i la concreció sectorial amb una estratègia participativa a escala de ciutat
- Com articular espais de barri i de districte
- Idees per a fer àgils i operatius els Consells de barri (com evitar que esdevinguin audiències públiques)

Ramon Nicolau: el que ens critiquen més és la proliferació d'òrgans de participació. Amb els Consells de barri, ha de quedar clar que allí es tracten els temes d'agenda, d'actualitat i quins són aquests temes ho han de dir les entitats i gent que estigui representada. A nivell de districte, hem de fer un recompte dels òrgans sectorials, veure els qui estan consolidats (comissions de dona, ...) han d'estar ben articulats amb el consell de ciutat (articular agendes per a no repetir els mateixos temes). En democràcia no es pot limitar la creació de comissions i consells, per tant, el Pla no ha de ser un corsé, però sí que ha de donar criteris per a la seva creació. Que hi hagi una majoria qualificada, que es decideixi "en fred" (i no pas com a reacció a fets puntuals). Fre a la proliferació de consells.

Josep Anton Sánchez: Tenint en compte que alguns d'aquests consells o comissions han de ser efímers, cal facilitar la seva creació. Sobre el tema d'un únic consell de barri, però, hem de veure la relació amb els consells de districte. Hi ha molta més periodicitat a nivell de districtes (mensual) que dels consells de barri (semestral). Procurar que no es repeteixin temes: definir els àmbits de cadascú.
A més de la taula a nivell de ciutat (en al·lusió a la síntesi de la diagnosi), potser caldria

fer un mapa per districte dels espais de participació.

David Prujà: Coordinació entre els consells sectorials i els territorials, a nivell de secretari i també a nivell de presidència i vicepresidència. Que les agendes s'influeixin mútuament i es tinguin en compte. En la mesura que siguem capaços de separar els consells de les comissions. Distingir-ho de les demandes individuals. Cal donar-li una dimensió col·lectiva: detectar necessitats, definir com hem d'actuar i fer seguiment d'actuacions. Formació als secretaris, vicepresidents, presidents de consell, i també als membres. Reflexió més àmplia.

Josep Ortiz: Des de 9Barris continuarem treballant com des del principi, a partir dels òrgans sectorials. Cal treballar en conjunt: no som pas una illa. Quant a muntar més consells, potser no cal, la pròpia dinàmica ja fa que es creïn taules.

Ramon Nicolau: Caldria incorporar una sistemàtica que determinés que la composició dels consells escolar de ciutat inclogués automàticament els vicepresidents associatius de tots els consells escolars de districte i així amb tots els sectors. Cal reformular els Consells Ciutadans de Districte. El mateix ha de passar amb els consells sectorials: els seus vicepresidents han d'estar presents als consells de districte. Això és el mínim. Després, hi ha el tema de l'agenda: no repetició, però sí accés a tota la informació generada per la resta de consells.

Ramon Salla (Federació d'Entitats de Clot-Camp de l'Arpa): Reforçar les comissions de seguiment de cada barri. A Sant Martí funcionen i ens les creiem. Aleshores el PDPC ha de servir per incorporar aquestes dinàmiques.

Zaida Palet (FAVB): 9Barris. Compte amb els consells de barri, perquè hi ha serveis compartits entre diversos barris. Hi pot haver mancances participatives en barris on no hi ha la seu dels serveis.

En barris petits, hi ha el perill que els consells els monopolitzin poques persones que estan a més d'una entitat. Cal impulsar la participació del ciutadà de peu, que es vegi com a protagonista de canvi de polítiques del barri on viu.

David Prujà: Sobre la qüestió que els consells de districte tinguin representació a nivell de ciutat, volia fer un comentari. Hi ha el perill de sobrerepresentació del sector per sobre del territori. Les entitats que tenen capacitat d'incidència i de discurs estan treballant a nivell de ciutat o més enllà i es troben totes a Ciutat Vella. En funció del que discutim a cada lloc, cal veure qui hi ha d'haver.

Cal tenir en compte que cada lloc implica una quantitat d'informació enorme. Per poder incidir i fer aportacions adequadament, cal pensar en forme de compensació. Cal donar sentit i qualitat a les aportacions. De vegades, quan ens constituïm no definim el rol de cada membre dels consells. L'aportació d'un expert és diferent de la d'un representant territorial.

Josep Anton Sánchez: Comparteixo part dels arguments expressats, però no sé si el consell de districte és el lloc on resoldre aquests problemes. Cal que la dinàmica de participació sigui viva. Perill de complicar-ho tot massa de nou. Cal simplificar i clarificar el paper dels consells, així com el dels membres i dels representants. No fer-ho menys complex, però dins d'una estructura el més simple possible.

Pilar Díaz: en el barri, cal que establim comissions de treball i en cada comissió hi hagi un portaveu al consell de barri i que aquest s'articuli amb el de districte. Hi haurà un control a l'hora de crear una comissió. En el cas que hi hagi districtes que treballin temes de cooperació, hi haurà d'haver un òrgan de ciutat que reculli el que s'hi treballi. Les comissions evitaran duplicar i augmentar sense límit els espais de participació. Que es doni entrada als ciutadans que no volen ser-hi a través d'entitats. El president del consell de barri haurà de garantir la representació dels ciutadans.

Marta Cots: A nivell de l'Ajuntament, hi ha coses repetides, com ara el Consell de Dones i la comissió de la dona. També en funció de l'horari s'afavoreix que vingui un o altre col·lectiu. Cal simplificar.

Pilar Díaz: hi ha molts temes transversals. Educació toca també a salut i a l'inrevés. Per això, l'articulació via territorial és més eficient (via districte).

David Prujà: No perquè en un sector o en un territori hi hagi menys entitats, no vol dir que no hi hagi població amb necessitats. Tampoc no vol dir que les entitats més grans no tinguin activitat al territori. Cal tenir en compte l'atomització del moviment associatiu. Promoure l'associacionisme no és que hi hagi més associacions, sinó entitats més fortes

Ramon Nicolau: ...no més entitats, sinó més persones associades.

Josep Ortiz: No tot ha de passar per les associacions. Veure com fiquem les persones en les comissions de barri. Els consells han de tractar política de barri. Com enxarxar un consell amb un altre. Partim d'un dèficit: som voluntaris, no vivim d'això. Com a molt podem dedicar 2 o 3 hores al dia. Quan hem de competir amb idees amb tècnics, tenim problemes (com en el cas dels Plans Comunitaris de Nou Barris).

Miquel Àngel Aragón: el debat sobre articulació dels òrgans és previ a la creació dels consells de barri. A mi m'agrada que es diferenciïn entre òrgans i processos participatius. Cal que en el PDPC li diguem comissions als espais que permetin definir polítiques públiques sobre un àmbit. Les sessions dels consells són dues hores que tenim i han de ser molt valuoses i han de servir per definir polítiques transformadores. Cal compaginar les necessitats de les entitats, que volen coses fàcils i digeribles i les necessitat dels polítics, que volen definir polítiques. Potser hi ha òrgans que no tenen contingut, on ens trobem cada any plantejant-nos què hem de fer aquest any, perquè ningú no ho té clar. Potser hem de no enganyar-nos i posar-li uns altres noms, que no sigui consells.

Pilar Diaz : no volia dir que es creïn entitat com bolets, sinó que la gent de peu pugui participar. Tornant a l'exemple de la cooperació, a nivell de barris o districtes, cal tenir clar la funció que tindran els espais participatius. Si hi ha una entitat de cooperació, com Intermón i està a l'Eixample, no hi fa res al Consell de l'Eixample, en canvi sí l'AVV del C/ Villaroel. La primera ha d'estar a la sectorial a nivell de ciutat. En canvi, l'entitat de dones del barri de les Corts que treballa al districte, sí que ha d'estar al Consell de Districte de Les Corts. Cal fer un mapa i ordenar les entitats segons els nivells en què operen.

Ramon Salla: Ens trobem amb poques persones representant moltes entitats. Es tracta d'incloure persones a títol individual i entitats diverses. En el cas del Clot-Camp de

l'Arpa, els dos barris poden funcionar coordinament en una part de la dinàmica (festes compartides, per ex.). El que més em preocupa a nivell d'Ajuntament és el tema de la representativitat. No és un bon camí demanar el nombre de socis, però sí que haurem de pensar a mitjà termini algun sistema. Hauríem de fomentar una política de fusions d'entitats i potser les entitats més representatives hagin de tenir un cert tracte de favor. La idea seria tenir més gent associada, però sense crear més entitats.

Per exemple, ara estem a prop d'una convocatòria electoral per a renovar els representants del Consell Municipal d'Associacions de Barcelona. Ara la fórmula és dos vots per entitat, indistintament. Es vota a través dels consells sectorials i de districte. Això sí, si ho canviem, ha de ser amb un consens elevadíssim.

David Prujà : A participar s'aprèn participant. Pensar algun mecanisme que serveixi per explicar el rol de cadascú no és automàtic. Igual que les entitats tenim el nostre pla d'acollida, potser cal pensar un pla d'acollida dels nous membres de cada consell.

D'altra banda, la participació individual té el risc de convertir-se en la finestreta d'usuaris. En la participació col·lectiva, cal anar més enllà i pensar en clau política, en el sentit d'interès públic. És cert que la participació col·lectiva pot convertir-se en corporativa (allò del "qué hay de lo mío") o bé en una recerca de la pròpia quota de mercat en la prestació de serveis. Per això potser caldria separar la prestació de serveis de e la vehiculació d'uns valors. Però les reflexions d'una entitat són fruit d'una reflexió col·lectiva: s'ha de suposar així, ja que per constituir-ne una hem de ser com a mínim 3. D'altra banda, els consells no han de tenir capacitat de decisió, perquè en un moment determinat poden aprovar bestieses. Cal un "porter" que aturi el cop [en referència als representants municipals]. Ara bé, em preocupa més, de cara a elaborar un pla de cooperació, la manca de capacitats de les entitats que no tenen una visió de les polítiques, perquè no tenen capacitat d'analitzar a aquest nivell; això no vol dir que aquestes entitats més petites no hagin d'estar en els consells a nivell de territori (no de ciutat). La responsabilitat és molt gran: cal pensar globalment, no només en els interessos de les entitats.

Pilar Diaz: jo crec que els consells no són òrgans amb poder, perquè no podem votar la decisió política que hi hagi uns regidors... Per exemple, al Consell de ciutat, el 15 % es representen a si mateixos. Sota aquest criteri, hem de respectar que hi hagi persones que no estiguin a cap entitat, perquè és la seva decisió, i que puguin dir la seva. Les entitats petites han de tenir la mateixa possibilitat de parlar que les grans, sinó les grans tapan les petites. Les grans han d'anar als consells sectorials, però les petites a les territorials.

Miquel Àngel: El PDPC incorpora una línia interessant, la democràcia directa. Hem de fer veure a Europa que a BCN puguin dir la seva ciutadans directes. Utilitzem les metodologies adequades, però no tot a través dels consells. El PDPC ha de fer una aposta decidida per la democràcia directa (recollida de signatures, consultes, iniciatives legislatives populars). Però no barregem les coses; els ciutadans que estan al Consell de Ciutat han acabat associant-se. Els drets ciutadans no els qüestiona ningú. Però cal dinàmiques pedagògiques i adaptades a cada sector. Tots estem d'acord que com més ciutadans participin millor.

Josep Ortiz: cal potenciar les altres eines per a què el ciutadà se senti partícip. La majoria de vegades les opinions de la ciutadania van a un calaix, el 90 % de les vegades. Que hem d'intentar que aquesta vegada no sigui així, clar. El ciutadà actua com pot,

associat o no, condicionat per les problemàtiques de cada barri.

Josep A. Sánchez: Estic d'acord amb el Miquel Àngel. S'ha d'impulsar la democràcia directa. L'exemple de la Diagonal no ha de quedar en una anècdota. Cal posar l'èmfasi en els espais de discussió de polítiques, en el caràcter consultiu dels òrgans, on s'acaben emetent dictàmens, en l'organització participativa de serveis cívics, i de la participació com a mitjà per ajudar per a la presa de decisió. Això ha de quedar clar en el PDPC.

Ramon Nicolau en els consells sectorials, hi ha hagut avanços en la presa de decisions (exemples: triar directors de museus a través del Consell de cultura, o la distribució del pressupost de l'àmbit per part de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD), del qual el 90 % són persones escollides per les entitats, o el Consell de Cooperació, que decideix criteris d'adjudicació de subvencions i quina és l'empresa que fa valoració dels projectes). En aquests casos, la responsabilitat s'ha guanyat, amb saber fer. Es tracta d'anar justificant en quins casos cal fer avenços d'aquesta mena. On tenim menys experiència és en el cas dels espais territorials.

David Prujà: sobre la representativitat de les entitats, és una batalla perduda. El nombre d'associats forma part de la privacitat de l'entitat. El que sí que hi ha és l'aval i el reconeixement de candidatures: no en el vot, però sí en la postulació de candidatures. És el cas dels espais que requereixen, per a entrar-hi, d'un nombre mínim d'entitats que t'avalin. Ara bé, potser cal limitar el nombre d'avals que pot donar cada entitat. Exemple: Intervida (no ha aconseguit mai els 3 suports mínims per accedir a la Federació d'ONGDs).

3b) Millorar la qualitat de les instàncies i processos participatius

Algunes qüestions per al debat:

- Com millorar els processos participatius (diferents fases: informació, diagnosi, disseny execució i retorn)
- Com organitzar el seguiment i l'avaluació de la tasca dels consells i d'altres espais participatius
- Com agilitzar el moment de la deliberació i presa d'acords.

No es va entrar en aquest punt. Caldria reprendre'l en la següent sessió.